

שכרותו של נח (ט:יח - כט)

Days of Wine and Curses¹

(יח) וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ הַיְצְאִים מִן הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וְיָפֶת וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן: (יט) שְׁלֹשָׁה אֱלֹהֵי בְנֵי נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ: (כ) וַיַּחֲלֵ נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כְּרָם: (כא) וַיִּשְׁתֶּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֹהֱלָה: (כב) וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנָעַן אֶת עֲרוֹת אָבִיו וַיַּגִּד לְשְׁנֵי אֶחָיו בְּחוּץ: (כג) וַיִּקַּח שֵׁם וְיָפֶת אֶת הַשְּׂמֹלָה וַיְשִׁימוּ עַל שָׂכְם שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי נֹחַ וַיִּכְסּוּ אֶת עֲרוֹת אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרֵי נֹחַ וְעֲרוֹת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ: (כד) וַיִּיקֶן נֹחַ מֵיַיְנו וַיַּדַּע אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן: (כה) וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו: (כו) וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי שֵׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לָמוֹ: (כז) יָפֶת אֱלֹהִים לְיָפֶת וַיִּשְׁכַּן בְּאֶהְלֵי שֵׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לָמוֹ: (כח) וַיַּחֲי נֹחַ אַחֲרֵ הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה: (כט) וַיְהִיו כָּל יְמֵי נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת:

18 And the sons of Noah, that went forth from the ark, were Shem, and Ham, and Japheth; and Ham is the father of Canaan. 19 These three were the sons of Noah, and of these was the whole earth overspread. 20 And Noah the husbandman began, and planted a vineyard. 21 And he drank of the wine, and was drunken; and he was uncovered within his tent. 22 And Ham, the father of Canaan, saw the nakedness of his father, and told his two brethren without. 23 And Shem and Japheth took a garment, and laid it upon both their shoulders, and went backward, and covered the nakedness of their father; and their faces were backward, and they saw not their father's nakedness. 24 And Noah awoke from his wine, and knew what his youngest son had done unto him. 25 And he said: Cursed be Canaan; a servant of servants shall he be unto his brethren. 26 And he said: Blessed be the LORD, the God of Shem; and let Canaan be their servant. 27 God enlarge Japheth, and he shall dwell in the tents of Shem; and let Canaan be their servant. 28 And Noah lived after the flood three hundred and fifty years. 29 And all the days of Noah were nine hundred and fifty years; and he died.

¹Cf. Bergsma and Hahn: Noah's Nakedness and the Curse on Canaan, *JBL* 124/1, pp. 25-40

מבנה העלילה – structure of the narrative

תולדות נח

(יח) ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחס ויפת וחס הוא אבי כנען:

(יט) שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה כל הארץ:

ברכה וקללה

(כ) ויחל נח איש האדמה ויטע כרם:

שכרות

(כא) וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה:

דגור המרכזי: חטאו של חם

(כב) וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחיץ:

(כג) ויקח שם ויפת את השמלה וישמו על שכם שניהם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם

ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו:

עדנות

(כד) וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:

ברכה וקללה

(כה) ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו:

(כו) ויאמר ברוך ה' אלהי שם ויהי כנען עבד למו:

(כז) יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו:

תולדות נח

(כח) ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה:

(כט) ויהיו כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה וימות:

(1) תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ע עמוד א

רב ושמואל, חד אמר: **סרסו**, וחד אמר: **רבעו**

(2) בראשית רבה (וילנא) פרשה לו ד"ה ד וישת מן

בתוך אהלו, אהלה כתיב בתוך אהלה של אשתו א"ר הונא בשם ר"א בנו של ר' יוסי הגלילי נח כשיצא מן התיבה הכישו ארי ושברו, ובה לשמש מטתו ונתפזר זרעו ונתבזה

(3) ויקרא פרק יח

(א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני ה' אלהיכם: (ג) כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני

מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקותיהם לא תלכו: (ד) את משפטי תעשו ואת חקותי תשמרו ללכת בהם אני ה' אלהיכם: (ה) ושמרתם את חקותי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי

בהם אני ה': (1) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה': (2) ערות אביך וערות אמןך לא

תגלה אמןך הוא לא תגלה ערותה: (ח) ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך הוא:

(4) דברים פרק כג פסוק א

לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה כנף אביו:

(5) דברים פרק כג פסוק כ

ארור שכב עם אשת אביו כי גלה כנף אביו ואמר כל העם אמן:

(6) בראשית פרק יט

(ל) ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו: (לא) ותאמר הבכירה אל הצעירה

אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ: (לב) לכה נשקה את אבינו וינשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע: (לג) ותשקין את

אביהן ויין בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: (לד) ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתני

אמש את אבי נשקנו ויין גם בלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע: (לה) ותשקין גם בלילה ההוא את אביהן ויין ותקם הצעירה ותשכב

עמו ולא ידע בשכבה ובקומה: (לו) ותהרין שתי בנות לוט מאביהן: (לז) ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי מואב עד היום: (לח)

והצעירה גם היא ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום:

(7) בראשית פרק ו

(א) ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה ובנות ילדו להם: (ב) ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובת הנה ויקחו להם

נשים מכל אשר בחרו: (ג) ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה: (ד) הנפלים היו

בארץ בימיים ההם וגם אחרי כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם: